

Київський національний університет театру, кіно і телебачення

Імені І.К. Карпенка – Карого

Кафедра звукорежисури

**РОБОТА ЗВУКОРЕЖИСЕРА НА ТЕЛЕБАЧЕННІ**

Київ - 2023

Київський національний університет театру, кіно і телебачення

імені І.К. Карпенка – Карого

(повне найменування вищого навчального закладу)

Кафедра звукорежисури

**“ЗАТВЕРДЖУЮ”**

Завідувач кафедри

Домбругова Н.М.

“\_\_\_” \_\_\_ 20 року

## **РОБОТА ЗВУКОРЕЖИСЕРА НА ТЕЛЕБАЧЕННІ**

### **МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА**

напрямок підготовки 02 Культура і мистецтво

(шифр і назва спеціальності)

Спеціальність 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма Звукорежисура

(назва)

Інститут, факультет, відділення екранних мистецтв

(назва інституту, факультету, відділення)

Київ -2023

Методична розробка Робота звукорежисера на телебаченні  
для студентів за напрямом підготовки 02 Культура і мистецтво,  
спеціальністю 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво.

Розробники:

Домбругова Наталія Михайлівна

Завідувач кафедри звукорежисури, заслужений працівник культури України

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Методичну розробку схвалено на засіданні кафедри (циклової комісії) \_\_\_\_\_

Звукорежисури

Протокол від "\_\_\_" \_\_\_\_\_ 2023 року № \_\_\_\_\_

Завідувач кафедри (голова циклової комісії) \_\_\_\_\_ (Домбругова Н.М.)

(підпис)

(прізвище та

ініціали)

"\_\_\_" \_\_\_\_\_ 20\_\_ року.

© КНУТКТ, 2023 рік

© Домбругова, 20\_\_ рік

## МЕТА ТА ЗАВДАННЯ МЕТОДИЧНОЇ РОЗРОБКИ

**Мета** полягає у послідовному, систематичному та комплексному наданню студентам теоретичних знань щодо специфіки роботи звукорежисера на телебаченні.

### Завдання:

- формування навичок роботи на телебаченні;
- проблем вибору апаратури для роботи на телебаченні.

### У результаті вивчення матеріалу студенти повинні:

- **знати:** види робіт на телебаченні.
- **уміти:** працювати на телебаченні, виконувати різні види запису звуку.

## Розділ I

### ЗВУКОРЕЖИСЕР ТА СФЕРИ ЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ

#### Тема 1. Спеціальність "Звукорежисер"

**Звукорежисер** – це фахівець, який вирішує творчі проблеми на телебаченні за допомогою різних технічних пристроїв.

Обов'язки звукорежисера на телебаченні включає практично усі види робіт зі звуком. Звукорежисер зобов'язаний робити записи концертів як в закритому, так і на відкритому просторі, робити "чищення" неякісних фонограм, компіляцію в різних заставках, відбивках, озвучувати рекламні ролики.

#### Тема 2. Види напрямлень роботи звукорежисури

Класифікація основних напрямків чи видів звукорежисури:

- концертна звукорежисура;
- архівна звукорежисура;
- саунд-дизайн;
- театральна звукорежисура
- звукорежисура кіно, телебачення та радіо.

Кожен вид звукорежисури має свої відмінності. Їх треба вивчати окремо.

#### Тема 3. Основні функції телебачення. Робота звукорежисера на телебаченні

**Телебачення** – технологія зв'язку, призначена для передачі на відстань зображення, що рухається. У переважній більшості випадків одночасно із зображенням передається звуковий супровід. Виконує функцію засобу масової інформації. Основні функції телебачення:

- інформаційна;
- просвітницька;
- розважальна.

Оскільки практично весь телевізійний продукт має звуковий супровід, над створенням такого продукту обов'язково працює звукорежисер. Це і новини, і інтерв'ю, і репортажі, і дискусії, різноманітні ток-шоу, прес-конференції, музичні телепередачі, концерти, багаточисельні телефільми та телесеріали тощо.

## Розділ II.

### РОБОТА ЗВУКОРЕЖИСЕРА НА ТЕЛЕБАЧЕННІ

#### Тема 1. Особливості роботи звукорежисера на телебаченні

Оскільки дозволяється розташування мікрофонів в кадрі та запис передач відбувається в спеціалізованих студіях, на телебаченні звукорежисер працює лише з чистовим звуком. Звукорежисер повинен добре розумітися на різних видах мікрофонів та апаратури.

Звукове середовище сучасного етеру складне: воно складається з мови, музики та шумів. Звукорежисер повинен створити простір звуку, який уявляє людина. Для цього під час звукозапису виконують складні роботи: окремо записують всі компоненти (складові) з подальшим їх зведенням. При зведенні підбирають оптимальні співвідношення окремих складових. Якщо є порушення при зведенні – це визиває дискомфорт у глядача.

#### Тема 2. Види запису звуку на телебаченні

На сьогоднішній день багато телефільмів та телесеріалів знімають на телебаченні. Звукорежисер, що працює над створенням такого продукту, повинен виконувати таку ж саму роботу, що і при створенні кінофільмів, але з урахуванням специфіки ТБ – швидкість створення продукту, «конвеєрність» самого процесу тощо. Це:

- запис звуку на майданчиках (чистовий звук);
- чищення зашумлених фонограм;
- тонування бракованих реплік та епізодів;
- підбір та монтаж акустичних шумів чи використати бібліотеки шумів;
- монтаж оригінальної чи компілятивної музики (музичний редактор);
- зведення звукових треків згідно вимогам стандартів ТБ.

#### Тема 3. Запис мови на телебаченні

Мова на телебаченні може бути присутня у наступних варіантах:

- діалог – бесіда 2 чи більше людей;
- монолог –дикторський текст або авторський коментар;
- закадровий монолог або діалог – коли глядач не бачить виконавців;
- внутрішній монолог героя – коли глядач бачить героя, що мовчить, але чує його думки
- запис концертної програми або ток-шоу.

Відповідно до вимог законодавства України, всі фільми та програми повинні бути дубльовані або озвучені українською мовою. Таким чином, весь іноземний телепродукт, що потрапляє на українські телеканали, повинен бути адаптованим. В окремих професійних студіях звукорежисер робить дубляж чи тонування, а саме працює з акторами або дикторами, за допомогою яких і озвучується українською мовою.

### **РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**

1. Безклубенко С.Д. «Грані творчого метода», Київ 1986 р.
2. Папченко В. «Збірна солянка: азбука виживання» (о концертній звукорежисурі)// звукорежисер. 2001. №10
3. Саппак В.С. «Телебачення та ми». М.1963